

รายงานการประชุม
คณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยว
ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก
(Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC)

ครั้งที่ 2/2565

วันที่ 13 กันยายน 2565

ณ โรงแรมสุโขทัย เทรเซอร์ รีสอร์ท แอนด์สปา
อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

รายงานการประชุม
คณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยว
ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC)
ครั้งที่ 2/2565 วันที่ 13 กันยายน 2565 เวลา 13.30 – 16.00 น.
ณ โรงแรมสุโขทัย เทอร์เซอร์ รีสอร์ท แอนด์สปา อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

ผู้มาประชุม

1.	นายวิรุฬ พรรณเทวี	ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย	ประธานกรรมการ
2.	พันตำรวจตรีวัชรกร คงกำเนิด สารวัตรอำนาจการสถานีตำรวจภูธร เมืองเก่า	แทน ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
3.	นางสาวเนืองนิตย์ ชัยภูมิ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาและส่งเสริมการ ท่องเที่ยว	แทน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สุโขทัย	กรรมการ
4.	นายมนู เกตุเอี่ยม เภสัชกรชำนาญการพิเศษ หัวหน้า กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัช สาธารณสุข	แทน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
5.	นายศุภวิชช์ กิจสนาโยธิน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญ การ	แทน หัวหน้าสำนักงานจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
6.	นางสาวกคินี โชคเกิด สถาปนิกชำนาญการ	แทน โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
7.	นางพรทิพย์ ไชยวัฒน์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานสารสนเทศ	แทน พัฒนาการจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
8.	นายปริญญ์ ตังคณานุรักษ์ ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงาน บริหารงานปกครอง	แทน นายอำเภอเมืองสุโขทัย	กรรมการ
9.	นายจตุรภัทร อิมเพ็ง ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้า ระวังทางวัฒนธรรม	แทน วัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
10.	นายอธิพงษ์ แสนละมูล นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ	แทน พัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์จังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
11.	นางปริญญ์ บุญส่ง ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม	แทน ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ

12.	นางสาวชนัญชิดา เมฆพุด นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	แทน	อุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
13.	นายธชาทัช ธีรติเดชากุล นักวิชาการประมงชำนาญการ	แทน	ประมงจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
14.	นางสิริประไพ ปรีชาชาญ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	แทน	ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
15.	นางสาวพาฝัน ก้อนคำ นักวิชาการขนส่งปฏิบัติการ	แทน	ขนส่งจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
16.	นายวรชาติ พวงเงิน		พลังงานจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
17.	นางสาวสกุลรัตน์ แสงจันทร์ นักวิชาการเงินและบัญชี	แทน	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
18.	นายเชียวชัย พรหมวงษ์ชัย ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการสถิติและวางแผน	แทน	สถิติจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
19.	นายอรรถวิทย์ วังการวรรณ นายสัตวแพทย์ปฏิบัติการ	แทน	ปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
20.	นายอานัติ ศิริมณี หัวหน้าแผนกปฏิบัติการและบำรุงรักษา	แทน	ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
21.	นายศุภสัณห์ ศิลปบุศรี		พาณิชย์จังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
22.	นายสันติ เตียมชุมพล ผู้ช่วยผู้จัดการการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสุโขทัย	แทน	ผู้จัดการการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสุโขทัย	กรรมการ
23.	ดาบตำรวจธนาณพ อินทร์ ผู้บังคับหมู่สถานีตำรวจท่องเที่ยว 1 กองกำกับการท่องเที่ยว 3 กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว 2	แทน	สารวัตรสถานีตำรวจท่องเที่ยว 1 กองกำกับการท่องเที่ยว 3 กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว 2	กรรมการ
24.	นางสาวภัทรศิริ จั่นแก้ว หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1	แทน	ผู้อำนวยการโครงการชลประทานสุโขทัย	กรรมการ
25.	นายทศกร ท้วมยัง นายช่างโยธาปฏิบัติงาน	แทน	ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงสุโขทัย	กรรมการ
26.	นายพลากร ตันยา นายช่างโยธาปฏิบัติงาน	แทน	ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงชนบทสุโขทัย	กรรมการ
27.	นายยงยุทธ เสี่ยงล้ำ พนักงานพิทักษ์ป่า ส.3	แทน	หัวหน้าอุทยานแห่งชาติรามคำแหง	กรรมการ
28.	นายรัฐพงศ์ เฉิดพงษ์ตระกูล		นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า	กรรมการ
29.	นางสาวพิชาวีร์ จิตบุตตร นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	แทน	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ

30.	นายวิวัฒน์ ธาราวิวัฒน์		ประธานสภาอุตสาหกรรมการ ท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย	กรรมการ
31.	นางสาวณธิกา ภูคุ้ม พนักงานการตลาด 4	แทน	ผู้อำนวยการ การท่องเที่ยวแห่ง ประเทศไทย สำนักงานสุโขทัย	กรรมการ
32.	นายชูศักดิ์ เพ็ชรพงษ์ กำนันตำบลเมืองเก่า		ผู้แทนกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลเมืองเก่า	กรรมการ
33.	นายเฉลิมพล นาวานุเคราะห์ คณะกรรมการสมาคมธุรกิจท่องเที่ยว จังหวัดสุโขทัย	แทน	นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัด สุโขทัย	กรรมการ
34.	ร.ต.ท.สุรศักดิ์ เมืองแก้ว กรรมการชมรมฯ	แทน	ประธานชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยชุมชนเมืองเก่าสุโขทัย	กรรมการ
35.	นางอสนี ชามั่ง		ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมือง เก่า	กรรมการและ เลขานุการร่วม
36.	นางสเกา พันธศรี		รองปลัดเทศบาล รักษาการแทน ปลัดเทศบาลตำบลเมืองเก่า	กรรมการและ เลขานุการร่วม
37.	นายณัฐพงศ์ บุญคำ		ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการ สำนักงานพื้นที่พิเศษ 4	กรรมการและ เลขานุการร่วม
38.	นายชยพัทธ์ ทิพย์ชำนาญ		เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ สำนักงานพื้นที่พิเศษ 4	กรรมการและ เลขานุการร่วม
39.	นางสาวสุรางคนางค์ พ่วงแผน		เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สำนักงานพื้นที่พิเศษ 4	กรรมการและ เลขานุการร่วม

ผู้เข้าร่วมประชุม

1.	ดร.ฤทัยภัทร พิมลศรี	รองผู้อำนวยการสถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา
2.	นางทงสาวเจษฎี จิตต์ปรีชา	นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยพะเยา
3.	นายพยุทธิ์ เดชมนินทร์	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ สำนักงานพื้นที่พิเศษ 4
4.	นางสาวไอรดา เกษรสกุล	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ สำนักงานพื้นที่พิเศษ 4
5.	นางสาวปิยะอนงค์ คงพิรอด	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ สำนักงานพื้นที่พิเศษ 4
6.	นางสาวอภิญญา พันธุ์ศรี	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ สำนักงานพื้นที่พิเศษ 4
7.	นางสาวนิภาพร วงษ์คำคุณ	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ สำนักงานพื้นที่พิเศษ 4
8.	นางสาวสิริญา มาติน	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ สำนักงานพื้นที่พิเศษ 4

ระเบียบวาระที่ 1

เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ไม่มี - เนื่องจากประธานกรรมการเข้าร่วมการประชุมในวาระที่ 3

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ 2

เรื่องรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 2/2565

เรื่องเดิม

ตามคำสั่งจังหวัดสุโขทัย ที่ 508/2564 ณ วันที่ 4 มีนาคม 2565 แต่งตั้งคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยว ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) และคำสั่งแต่งตั้งเพิ่มเติม เลขที่ 311/2565 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2565 ซึ่งได้ดำเนินการประชุม ครั้งที่ 1/2565 วันที่ 15 มีนาคม 2565 ณ โรงแรมสุโขทัย เทรเซอร์ รีสอร์ท แอนด์สปาอำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

ข้อเท็จจริง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยว ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) ครั้งที่ 1/2565 วันที่ 15 มีนาคม 2565 เรียบร้อยแล้ว

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

พิจารณารายงานการประชุมคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยว ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) ครั้งที่ 1/2565 วันที่ 15 มีนาคม 2565 (เอกสารแนบ 1)

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

- ไม่มีข้อแก้ไข

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยว ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) ครั้งที่ 1/2565

ระเบียบวาระที่ 3

เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 3.1 ผลการประเมินสถานะความยั่งยืนตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC) ของแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า ประจำปี พ.ศ. 2565

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria หรือ เกณฑ์ GSTC) คำนึงถึงการเพิ่มผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว (Maximize Benefit) และลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว (Minimize Negative Impact) โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ และผู้มีส่วนได้เสีย

เกณฑ์ GSTC-D เวอร์ชัน 1.0 มีทั้งหมด 41 ข้อ ประกอบด้วย 105 ตัวชี้วัด แบ่งเป็น 4 หมวด คือ

A ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	C การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบด้านวัฒนธรรมแก่ชุมชนและนักท่องเที่ยว
B การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบด้านสังคม-เศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น	D การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบด้านสิ่งแวดล้อม

การประเมินสถานะความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว จะใช้ระบบประเมินตามเกณฑ์ GSTC ทุกข้อโดยผู้เชี่ยวชาญ ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรของสภากรรมการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Council) และได้รับประกาศนียบัตรรับรองผลการสอบภาคภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย คณาจารย์มหาวิทยาลัย และเจ้าหน้าที่ อพท. โดยข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะทำให้ทราบถึงจุดแข็ง (จุดขาย/ศักยภาพ) และจุดอ่อน (ปัญหา) ซึ่งมีประโยชน์สำหรับการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนต่อไปได้

ผลการประเมินจะแบ่งระดับความยั่งยืนตามสีที่กำหนด ดังนี้

สีแดง	คือ มีปัญหาที่ต้องแก้ไข หรือ มีความเสี่ยงที่ต้องป้องกัน
สีชมพู	คือ มีมาตรการและกิจกรรมของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่
สีเหลือง	คือ มาตรการนั้นและถูกนำไปปฏิบัติในพื้นที่หรือในกลุ่มเป้าหมาย
สีเขียว	คือ มีผลสัมฤทธิ์ของการนำไปปฏิบัติตามเป้าหมายที่กำหนด

อพท. จัดให้มีการประเมินระดับสถานะความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าตามเกณฑ์ GSTC ทุกข้อในปีพ.ศ. 2562 ส่วนในปี พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2564 มีการประเมินเฉพาะข้อที่ดำเนินการประสานและ/หรือพัฒนาระดับสถานะความยั่งยืน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) กำหนดให้ อพท. รายงานความก้าวหน้าในการบริหารการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เมื่อสิ้นสุดแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ระยะที่ 1 ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2565 อพท. จึงจัดให้มีการประเมินแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าตามเกณฑ์ GSTC ทุกข้อใหม่อีกครั้ง เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาระดับสถานะความยั่งยืนเปรียบเทียบกับปีฐาน (พ.ศ. 2562) ผลการประเมินเป็นดังนี้

เมืองเก่า

2562							2565						
A01	A07	A13	B05	C01	D01	D07	A01	A07	A13	B05	C01	D01	D07
A02	A08	A14	B06	C02	D02	D08	A02	A08	A14	B06	C02	D02	D08
A03	A09	B01	B07	C03	D03	D09	A03	A09	B01	B07	C03	D03	D09
A04	A10	B02	B08	C04	D04	D10	A04	A10	B02	B08	C04	D04	D10
A05	A11	B03	B09	C05	D05	D11	A05	A11	B03	B09	C05	D05	D11
A06	A12	B04		C06	D06	D12	A06	A12	B04		C06	D06	D12

 +17

ข้อ	คำอธิบาย	2562	2563	2564	2565
A การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน					
A1	แผนยุทธศาสตร์ความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว	เหลือง			เขียว
A2	องค์กรจัดการแหล่งท่องเที่ยว	ชมพู			เหลือง
A3	การติดตามดูแล	เหลือง			เขียว
A4	การจัดการท่องเที่ยวตามฤดูกาล	ชมพู			เหลือง
A5	การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ	เหลือง			เหลือง
A6	คลังข้อมูลสถานที่และทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว	ชมพู		เหลือง	เหลือง
A7	การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อกำหนดและ/หรือนโยบาย	ชมพู			เหลือง
A8	สถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทุกคน	เหลือง			เหลือง
A9	กฎหมายและข้อบังคับการดำรงรักษาไว้ซึ่งแหล่งท่องเที่ยว	เหลือง			เหลือง
A10	การตรวจสอบและรายงานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	ชมพู			ชมพู
A11	การสนับสนุนหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในธุรกิจ	ชมพู	เหลือง		เหลือง
A12	ระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัย	เหลือง			เหลือง
A13	การตอบรับต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	เหลือง			เหลือง
A14	การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร	เขียว			เขียว
ระดับความเสี่ยง		42%			7%

ข้อ	คำอธิบาย	2562	2563	2564	2565
B การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบทางสังคม-เศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น					
B1	การติดตามผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ	เขียว			เขียว
B2	โอกาสในการประกอบอาชีพของคนท้องถิ่น	เหลือง			เหลือง
B3	การมีส่วนร่วมในสังคม	เหลือง			เหลือง
B4	ความคิดเห็นของชุมชนท้องถิ่น	ชมพู	เหลือง		เหลือง
B5	การเข้าถึงพื้นที่ของคนในท้องถิ่น	เขียว			เขียว
B6	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	เหลือง			เหลือง
B7	การป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์โดยไม่ชอบธรรม	เขียว			เขียว
B8	การสนับสนุนชุมชน	ชมพู			เหลือง
B9	การสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นและการค้าโดยชอบธรรม	เหลือง			เหลือง
ระดับความเสี่ยง		22%			0%

ข้อ	คำอธิบาย	2562	2563	2564	2565
C การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบทางวัฒนธรรมแก่ชุมชนและนักท่องเที่ยว					
C1	การปกป้องดูแลสถานที่ท่องเที่ยว	เขียว			เขียว
C2	การจัดการนักท่องเที่ยว	เหลือง			เหลือง
C3	พฤติกรรมนักท่องเที่ยว	เหลือง			เหลือง
C4	การปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม	เหลือง			เขียว
C5	การให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว	เหลือง			เหลือง
B6	ทรัพย์สินทางปัญญา	เหลือง			เขียว
ระดับความเสี่ยง		0%			0%

ข้อ	คำอธิบาย	2562	2563	2564	2565
D การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบด้านลบทางสิ่งแวดล้อม					
D1	ความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม	เหลือง			เหลือง
D2	การปกป้องระบบนิเวศที่มีความเปราะบาง	ชมพู			เหลือง

D3	การปกป้องพันธุ์ไม้และสัตว์ป่า	ชมพู	เหลือง		เหลือง
D4	ปรากฏการณ์เรือนกระจก	เหลือง			เหลือง
D5	การประหยัดพลังงาน	เหลือง			เหลือง
D6	ประสิทธิภาพการใช้น้ำ	เหลือง			เหลือง
D7	การควบคุมการใช้น้ำ	แดง	ชมพู		เหลือง
D8	คุณภาพน้ำ	ชมพู		เหลือง	เหลือง
D9	การจัดการน้ำเสีย	ชมพู			เหลือง
D10	การลดปริมาณขยะ	เหลือง			เหลือง
D11	มลภาวะทางแสงและเสียง	ชมพู			ชมพู
D12	การเดินทางที่มีผลกระทบต่อ	เหลือง			เหลือง
ระดับความเสี่ยง		58%			8%

จากตารางข้างต้น แหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าสามารถยกระดับสถานะความยั่งยืนตามเกณฑ์ GSTC เพิ่มขึ้นได้ 16 ข้อ (ประเด็น) โดยสามารถลดความเสี่ยงด้านต่างๆ ลงได้ ดังนี้

ด้าน A การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ลดความเสี่ยงจากร้อยละ 42 เหลือเพียงร้อยละ 7 ยังมีความเสี่ยงในระดับสีชมพูอีก 1 ข้อ คือ ยังไม่มีการดำเนินการตรวจสอบและรายงานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ด้าน B การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบทางสังคม-เศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น สามารถจัดความเสี่ยงจากร้อยละ 22 ออกได้ทั้งหมด

ด้าน C การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบทางวัฒนธรรมแก่ชุมชนและนักท่องเที่ยว ยังคงไม่มีความเสี่ยงดังเดิม

ด้าน D การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบด้านลบทางสิ่งแวดล้อม ลดความเสี่ยงจากร้อยละ 58 เหลือเพียงร้อยละ 8 เนื่องจากยังมีความเสี่ยงในระดับสีชมพูอีก 1 ข้อ คือ ยังไม่มีการสำรวจวิจัยเกี่ยวกับมลภาวะทางแสงและเสียงที่เกิดจากกิจกรรมท่องเที่ยวและกิจกรรมปกติของประชาชน ที่มีต่อสุขภาพกายและจิตใจของนักท่องเที่ยว คนท้องถิ่น และส่งผลกระทบต่อวงจรชีวิตพืช สัตว์ และระบบนิเวศ

เนื่องจาก อพท.4 เพิ่งได้รับทราบผลการประเมินเบื้องต้นเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2565 อยู่ระหว่างผู้ประเมินจัดทำรายงานโดยละเอียดสำหรับเกณฑ์แต่ละข้อ อีกทั้งสภาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก หรือ Global Sustainable Tourism Council ได้มีการปรับปรุงเกณฑ์ GSTC เวอร์ชัน 1.0 จำนวน 41 ข้อ เป็นเวอร์ชัน 2.0 เหลือ 38 ข้อ ดังนั้นในปี 2566 เราจึงมีความจำเป็นต้องใช้เกณฑ์ตัวใหม่ด้วย โดยผู้เชี่ยวชาญจะทำการเปรียบเทียบผลการประเมินล่าสุดของปีนี้ไปสู่เกณฑ์ตัวใหม่ และ อพท. จะนำเสนอเกณฑ์ตัวใหม่พร้อมผลการประเมินให้กับคณะกรรมการทุกท่านได้เรียนรู้ไปพร้อมกันในปีงบประมาณหน้า

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ และผู้สนใจสามารถเข้ารับชม/ฟังการนำเสนอผลการประเมินสถานะความยั่งยืนตามเกณฑ์ GSTC ของแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า สุโขทัย โดยละเอียดจากผู้ประเมินได้ในวันที่ 15 กันยายน 2565 เวลา 10.00-12.00 น. ผ่านระบบ Zoom Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/89129710280?pwd=ZTB6U1NNeS83R1VmWWU2TkFHbnpQZz09>
Meeting ID: 891 2971 0280
Passcode: 090485

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

นายวิรุฬ พรรณเทวี : ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ให้ความคิดว่าหากโบราณสถานได้รับการขึ้นทะเบียนจะทำให้การบริหารจัดการในพื้นที่ทำได้ยากมากขึ้น เช่นการดูแลจัดการเรื่องต้นไม้ในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์ จึงเสนอให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับภารกิจหลักหน่วยงานของตน ทั้งนี้การอนุรักษ์ต้องควบคู่กับการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างรู้คุณค่า ให้ชาวบ้านได้รับประโยชน์ มีรายได้และอาชีพจากพื้นที่ โดยที่ไม่ทำลายโบราณสถาน และกระจายรายได้ให้แก่ชุมชนอย่างเท่าเทียมกัน

นางสาวเนืองนิตย์ ชัยภูมิ : หัวหน้าฝ่ายพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย ให้ความคิดเห็นเรื่องการดำเนินการในด้าน A10 เรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ว่าโดยปกติหน่วยงานต่าง ๆ จะดำเนินการเรื่องนี้ไว้อยู่แล้ว อาจให้มีการรวบรวมจากหน่วยงานเหล่านั้นได้ และในด้าน D2 เรื่องระบบนิเวศที่มีความเปราะบางนั้น บริเวณวัดสระศรี อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีนกกระยางเป็นจำนวนมาก จึงเป็นข้อควรระวังแก่นักท่องเที่ยวและมีความสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 3.2 การศึกษาหาแนวทางนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบ Circular Economy (เศรษฐกิจหมุนเวียน) ของแหล่งท่องเที่ยวในตำบลเมืองเก่า

GSTC ข้อ D10 การลดปริมาณขยะ

คำอธิบายเกณฑ์ :

แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบส่งเสริมให้บริษัทต่าง ๆ ลดจำนวนขยะ การแปรรูปขยะ และนำกลับมาใช้ใหม่ และขยะที่เหลือสามารถนำมาแปรรูปหรือนำกลับมาใช้ใหม่จะต้องได้รับการกำจัดอย่างปลอดภัยและยั่งยืน

ตัวชี้วัด :

IN-D10.a. มีระบบการเก็บรวบรวมขยะที่บันทึกปริมาณขยะที่เกิดขึ้น

IN-D10.b. มีการนำแผนการจัดการขยะไปปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายการลดปริมาณขยะที่ชัดเจน และมีแนวทางการนำขยะไปกำจัดอย่างปลอดภัย

IN-D10.c. มีแผนงานส่งเสริมให้สถานประกอบการลดและนำเศษวัสดุกลับมาใช้ประโยชน์

IN-D10.d. มีแผนงานลดการใช้น้ำดื่มบรรจุขวดของสถานประกอบการและนักท่องเที่ยว

เรื่องเดิม :

จากผลการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการขยะของตำบลเมืองเก่าพบว่าสัดส่วนขยะที่มีปริมาณมากที่สุดอันดับหนึ่งคือ ขยะพลาสติก อันดับสอง คือ ขยะเศษอาหาร

การดำเนินการ :

อพท.4 ร่วมกับกองสาธารณสุข เทศบาลตำบลเมืองเก่า สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย และสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ภาค 3 พิษณุโลก จัดกิจกรรมประกวดร้านอาหารลดปริมาณตั้งแต่ต้นทาง เปิดรับสมัครร้านอาหารเข้าร่วมโครงการในเดือนพฤษภาคม 2565 มีร้านอาหารสมัครเข้าร่วมทั้งสิ้น 15 ร้าน เป็นร้านอาหารในเขตเทศบาลตำบลเมืองเก่า 14 ร้าน เขต อบต.เมืองเก่า 1 ร้าน

มาตรการของการประกวดเริ่มขึ้นระหว่างเดือนมิถุนายน – กันยายน 2565 ซึ่งมีร้านอาหารปิดไปจำนวน 2 ร้าน จึงเหลือร้านอาหารที่เข้าร่วม 13 ร้าน ดังนี้

1. ร้านตาแป๊ะ (หน้าวัดตระพังทอง)
2. ร้านจันทร์ทอง (หน้าวัดตระพังทอง)
3. ร้านครัวกรุงเก่า (หน้าวัดตระพังทอง)
4. ร้านกระเพราข้าวหอม (หน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ)
5. ร้านครัวตรางค์ (ชุมชนรามใหญ่)
6. ร้าน Sweet Dream Cafe (ชุมชนรามเล็ก)
7. ร้านส้มตำยายจอรอน (ก่อนถึงถนนโค้ง ชุมชนสุขโขทัยนคร 3)
8. ร้านกล้วยเตี่ยวสุขโขทัยพอกู (ก่อนถึงถนนโค้ง ชุมชนสุขโขทัยนคร 3)
9. ร้านพี่แขกอาหารตามสั่ง (ก่อนถึงซอย กศน.ตำบลเมืองเก่า ชุมชนศรีชุม)
10. น่องน้ำเชื่อม (ร้านค้าอุทยานฯ)
11. ร้านใบเตย (ร้านค้าอุทยานฯ)
12. ร้านหม่อมส้มตำ (ร้านค้าอุทยานฯ)
13. ร้านดีจร้า (หน้าโรงแรมไพลิน บ้านนา)

เกณฑ์การประกวดมีทั้งหมด 3 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 การลดการใช้พลาสติก

- 1.1 ใช้ภาชนะที่สามารถนำกลับมาใช้ได้ใหม่ในการซื้อวัตถุดิบ/สินค้า จากตลาดหรือร้านค้าต่างๆ
- 1.2 มีการใช้ภาชนะน้ำดื่มที่ใช้งานได้ให้กับลูกค้า
- 1.3 การจำหน่ายน้ำดื่ม (น้ำเปล่า) ใช้ขวดแก้วแทนขวดพลาสติก
- 1.4 มีการรณรงค์ให้ลูกค้านำภาชนะมาใส่เอง เช่น ปิ่นโต กล่องพลาสติกใช้ซ้ำได้ ฯลฯ
- 1.5 มีการรณรงค์และมีวิธีการให้ลูกค้าเลือกว่าจะรับ/ไม่รับเครื่องปรุง ซอส ตะเกียบ หลอด
- 1.6 มีการสอบถามการรับ/ไม่รับเครื่องปรุง ซอสพลาสติก ตะเกียบ หลอด สำหรับลูกค้าซื้อกลับบ้าน อย่างสม่ำเสมอ
- 1.7 จำนวนการใช้เครื่องปรุง ซอสพลาสติก ตะเกียบ หลอด สำหรับลูกค้าซื้อกลับบ้านลดลง (เปรียบเทียบก่อน-หลังเข้าร่วมกิจกรรม)
- 1.8 มีการเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลขยะ

หมวดที่ 2 การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

- 2.1 ร้านไม่ใช้ภาชนะโฟมใส่อาหารทุกชนิด
- 2.2 ใช้ภาชนะที่ย่อยสลายได้

หมวดที่ 3 ระบบการรวบรวมและส่งขยะกำจัดอย่างเหมาะสม

- 3.1 มีการคัดแยกขยะรีไซเคิลและส่งขายให้กับร้านรับซื้อ/บริจาค
- 3.2 มีการคัดแยกและนำขยะอินทรีย์ไปใช้ประโยชน์เองหรือมีบุคคลอื่นรับไปใช้ประโยชน์
- 3.3 มีการรวบรวมจัดเก็บขยะส่งออกรอการเก็บขนจากเทศบาล หรือ อบต. อย่างเหมาะสม

หมวดที่ 4 ความคิดสร้างสรรค์กระตุ้นให้ลูกค้าให้ความร่วมมือหรือเปลี่ยนพฤติกรรมให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นหรือมีวิธีการที่ดี

ทั้งนี้ ยังไม่สิ้นสุดระยะเวลาประกวดจึงยังไม่ทราบผลผู้ชนะ แต่พอเห็นแนวโน้มปริมาณขยะที่ลดลงจากตัวอย่างของร้านอาหารที่มีความพยายามดำเนินการตามมาตรฐานการตามเกณฑ์การประกวด เช่น ร้านตาแป๊ะ หน้าวัดตระพังทอง ซึ่งไม่มีการใช้กล่องโฟม เคยใช้กล่องกระดาษบรรจุอาหาร แต่เนื่องจากต้นทุนค่าสินค้าสูงขึ้นเกือบทุกประเภท จึงจำใจใช้กล่องพลาสติกใสแทน

ประเภท	ลดลง (ร้อยละ)	เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
ชุดพริกป่น/น้ำตาล	47.78	
ถุงน้ำปลาพริก	97.22	
ช้อนพลาสติก	70.00	
ตะเกียบไม้ไผ่ในช่องพลาสติก	35.00	
หลอดสั้น	64.06	
หลอดยาว	4.76	
การจัดการขยะเศษอาหาร		25.00

ร้านตาแป๊ะสอบถามลูกค้าเกือบทุกคนที่ซื้ออาหารกลับบ้านว่ารับเครื่องปรุง ช้อนพลาสติก หรือตะเกียบหรือไม่ รวมทั้งสอบถามปริมาณอาหารที่ต้องการ เนื่องจากร้านนี้ให้อาหารต่อจานปริมาณมาก ผลตอบรับนอกจากปริมาณการใช้ที่ลดลงแล้ว ยังสามารถลดต้นทุนได้ และยังเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าด้วย ส่วนในการจัดการขยะเศษอาหารที่เพิ่มขึ้นนั้นเนื่องจากในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมาขายดีขึ้น และมีการคัดแยกขยะดีขึ้นกว่าเดิมด้วย ซึ่งเศษอาหารนี้มีคนมารับนำไปเลี้ยงสัตว์

ในการประกวดดังกล่าวมีการดำเนินกิจกรรมกระตุ้นร้านอาหารและลูกค้าให้ร่วมกันลดปริมาณขยะ ดังนี้

- นักเรียนโรงเรียนลิไทพิทยาคม เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเมืองเก่า อพท.4 สำนักงาน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย และสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ภาค 3 พิษณุโลก ร่วมเดินขบวนรณรงค์สื่อสารวิธีการลดปริมาณขยะ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2565

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ได้แก่ โปสเตอร์และสติ๊กเกอร์ติดภายในร้านอาหารที่ร่วมการประกวดแบนเนอร์ เผยแพร่ผ่านเฟซบุ๊กเทศบาลตำบลเมืองเก่า และป้ายไว้นิเทศน์ขนาดใหญ่ติดตั้งบริเวณถนนศาลปู่ผาดำ

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 3.3 การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

GSTC ข้อ D2 การปกป้องระบบนิเวศที่มีความเปราะบาง

คำอธิบายเกณฑ์ :

แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบการควบคุมและดูแลผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่อาจมีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่ออำนวยการรักษาถิ่นที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ ระบบนิเวศ และการป้องกันการแพร่ระบาดของแมลงและโรคต่าง ๆ

ตัวชี้วัด :

IN-D2.a. มีคลังข้อมูลที่อยู่อาศัยและพันธุ์สัตว์และพืชหายากที่เสี่ยงต่อการถูกคุกคามที่ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย

IN-D2.b. มีระบบการจัดการที่ติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์และพืช และระบบนิเวศ

IN-D2.c. มีระบบป้องกันการแพร่ระบาดของสัตว์ แมลงและโรคต่าง ๆ จากภายนอกพื้นที่

ทั้งนี้ จะต้องมีการจัดการที่ติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศ ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศดั้งเดิมในแหล่งท่องเที่ยวจะต้องได้รับการรักษาไว้ และได้รับการยอมรับในระดับชาติ

GSTC ข้อ B8 การสนับสนุนชุมชน

คำอธิบายเกณฑ์ :

การสนับสนุนชุมชน แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบที่ส่งเสริมบริษัทต่าง ๆ นักท่องเที่ยว และสาธารณชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนชุมชน และการเริ่มต้นโครงการต่าง ๆ อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด :

IN-B8.a. มีแผนงานให้บริษัท นักท่องเที่ยว และสาธารณชนมีส่วนร่วมในการบริจาคสนับสนุนชุมชน การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และโครงการริเริ่มพัฒนาต่าง ๆ อย่างยั่งยืน

เรื่องเดิม :

อพท.4 จัดจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาสัตว์และด้านพฤกษศาสตร์ สำรวจพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ในปี 2563 และปี 2564 ในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และประเมินความเสี่ยงระบบนิเวศที่มีความเปราะบาง ซึ่งพบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศหลายประเด็น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมี “ระบบการจัดการที่ติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศ” อพท. 4 จึงได้รวบรวมข้อมูลจากภาคประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกมาเป็น “คู่มือการจัดการเพื่อติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย” ตามที่คณะกรรมการชุดนี้ได้ให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2565 นั้น

<https://drive.google.com/file/d/17wwMHO9aJ8O-LLYSpOGt-3DCBw2gyZYJ/view?usp=sharing>

ลิงก์ดาวน์โหลด “คู่มือการจัดการเพื่อติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย”

ระบบการจัดการที่ติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัยพันธุ์สัตว์ และพืช และระบบนิเวศ ภาพรวมประกอบด้วยมาตรการมาตรการที่นำมาใช้ ได้แก่

มาตรการที่ 1 การเสริมสร้างความตระหนักและให้การศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

เพื่อให้เยาวชนและชุมชนท้องถิ่นเกิดความตระหนักต่อการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และมีส่วนร่วมในการปกป้องระบบนิเวศที่มีความเปราะบาง จึงต้องสร้างความรู้และความเข้าใจ เพื่อสามารถร่วมกันติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ และพืช และระบบนิเวศได้อย่างเหมาะสม

มาตรการที่ 2 การบูรณาการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

เพื่อให้บุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ มาร่วมดำเนินการ จึงจำเป็นต้องประสานขอองค์ความรู้และความร่วมมือจากภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งจะทำบันทึกความร่วมมือ (MoU) ระหว่างมหาวิทยาลัยนเรศวรกับอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และหน่วยงานอื่นๆ

มาตรการที่ 10 การจัดการองค์ความรู้และฐานข้อมูล

เทศบาลตำบลเมืองเก่าและองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า จะต้องจัดทำระบบข้อมูลของหน่วยงานท้องถิ่น หรือใช้ประโยชน์จากแอปพลิเคชัน iNaturalist เป็นระบบคลังข้อมูลทรัพยากรทางธรรมชาติของตำบลเมืองเก่า สุโขทัย เพื่อให้มีระบบสืบค้นที่เข้าถึงได้ ณ จุดเดียว และเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่นสู่สากล

การดำเนินการ :

เพื่อให้เยาวชนและชุมชนท้องถิ่นเกิดความตระหนักต่อการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และมีส่วนร่วมในการปกป้องระบบนิเวศที่มีความเปราะบาง อพท.4 จึงร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการสำรวจพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ บริษัทเอเชียนไรส์ ทราเวล จำกัด และชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่า สุโขทัย พัฒนาโครงการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ (เอกสารแนบ 2)

รายละเอียดสำคัญของโครงการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ มีดังนี้

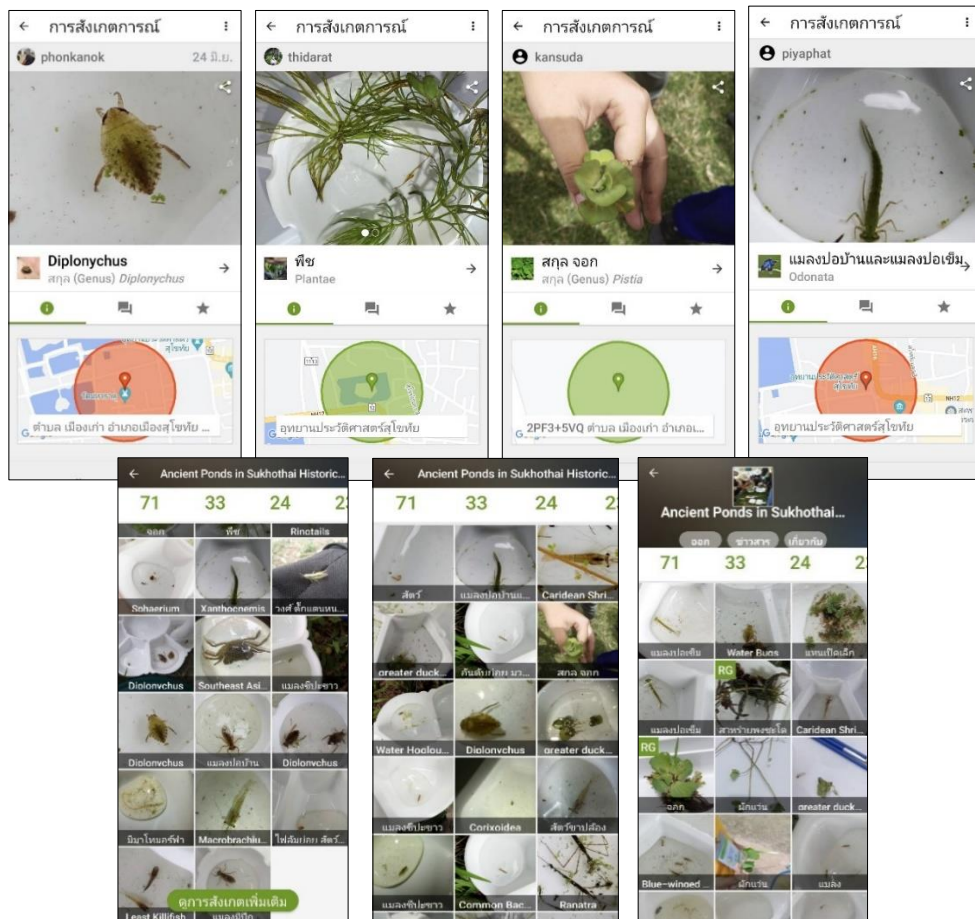
1. การอบรมและสำรวจ

วันที่ 24 มิถุนายน 2565 มีจัดการอบรมการสำรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาด้านการสื่อความหมาย ด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตชุมชน ให้แก่ผู้ประกอบการในท้องถิ่น รถไฟฟ้า มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ตัวแทนชุมชน และเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายจากโรงเรียนบ้านเมืองเก่าศรีอินทราทิตย์และโรงเรียนลิไทพิทยาคม จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม 50 คน เนื้อหาการอบรม มีดังนี้

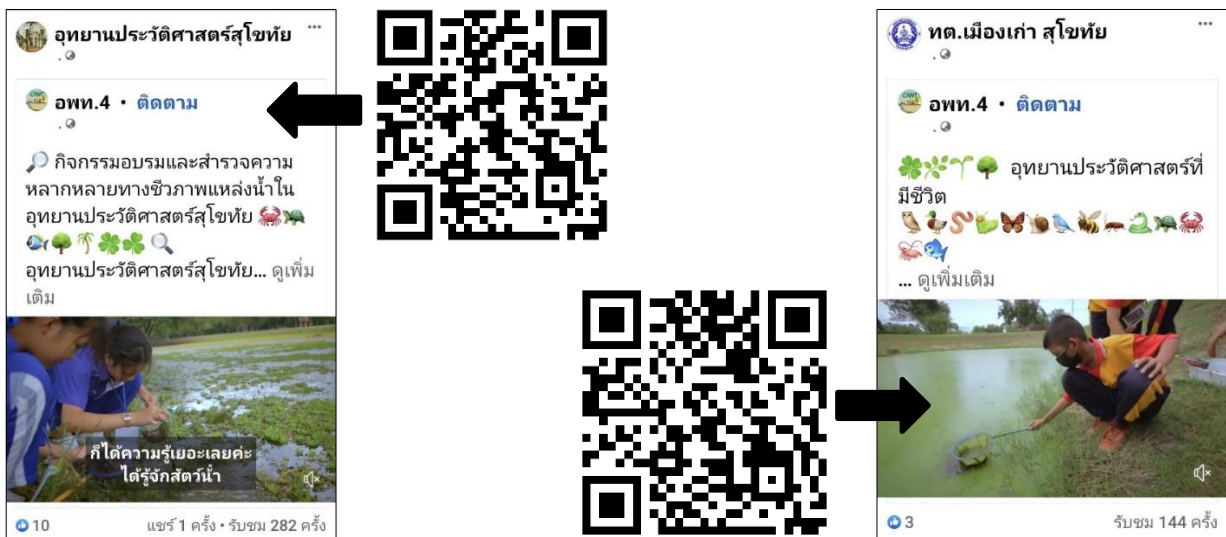
- เรื่องราวการจัดการน้ำในอดีตที่มีความสำคัญมาจนถึงปัจจุบัน โดยนายปฏิรูป สายสินธุ์ มัคคุเทศก์เชี่ยวชาญมรดกโลกท้องถิ่น
- การสำรวจลักษณะของแหล่งน้ำ พืชน้ำ และสัตว์น้ำขนาดเล็กในแหล่งน้ำที่มีพืชน้ำจำนวนมากและจำนวนน้อย เพื่อทำความเข้าใจความแตกต่างของสภาพแหล่งน้ำ และความหลากหลายสิ่งมีชีวิต พืชและสัตว์ที่พบ พร้อมบันทึกข้อมูล
- ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งน้ำ พืช และสัตว์ ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยกับวิถีชีวิตคนเมืองเก่า โดยนายณรงค์ชัย โตอินทร์ มัคคุเทศก์เชี่ยวชาญมรดกโลกท้องถิ่น

ผู้เข้าร่วมได้ทำการบันทึกข้อมูลการพบสิ่งมีชีวิตและลักษณะทางกายภาพของแหล่งน้ำไว้ในสมุดพกสปรอต และบันทึกภาพลงในแอปพลิเคชัน iNaturalist โครงการ Ancient Ponds in Sukhothai Historical Park 2022

คลิปวิดีโอ <https://youtu.be/lgqvpPbX2x8> และ <https://youtu.be/RRoLSaZlxM0>

2. เปิดรับการสนับสนุนให้จัดกิจกรรมสำรวจติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

การสำรวจพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ รวมถึงพืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกราน อย่างสม่ำเสมอเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการสำรวจ จึงเห็นควรสร้างความตระหนักรู้และเปิดโอกาสให้ภาคธุรกิจด้านการท่องเที่ยวทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ได้ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยว

การให้การสนับสนุนนั้นยินดีรับทั้งเงิน อาหาร อุปกรณ์ ความเชี่ยวชาญ และอื่นๆ ตามความสะดวกของผู้ให้การสนับสนุน ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2565 นั้น ได้รับความอนุเคราะห์อาหารกลางวัน อาหารว่างและเครื่องดื่มจากสถานประกอบการที่พัก ได้แก่ โรงแรมสุขโขทัยเทรเซอร์ โรงแรมเลเจนด้า โรงแรมธาราบุรี โรงแรมเลอชาร์ม โรงแรมศรีวิไล และโรงแรมเรือนไทย

3. ปฏิทินกิจกรรมที่เปิดรับการสนับสนุนในแต่ละปี หรือช่วงเวลาอื่นๆ ที่เหมาะสม

ครั้งที่	กิจกรรม	แหล่ง / สถานที่	ช่วงเวลา
1	การอบรมการสำรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ	แหล่งน้ำอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (วัดมหาธาตุ + วัดตระพังสอ)	24 มิ.ย. 2565
2	การสำรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศ	แหล่งน้ำอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	ต.ค. 2565
3	การสำรวจติดตามผลกระทบของแหล่งน้ำ พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศ	แหล่งน้ำอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	พ.ย. 2565 หลังการจัดงานลอยกระทง ใน(กรณีพบว่าคุณภาพน้ำต่ำลง)

4. การพัฒนาเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวรองรับนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะ

กิจกรรมท่องเที่ยวนี้จะนำเสนอถึง 1) ความสำคัญและความหลากหลายทางชีวภาพของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย 2) คุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับการประกาศให้เป็นมรดกโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำคัญของการชลประทานในอดีตที่ยังคงความสำคัญถึงปัจจุบัน ซึ่งทั้งสองประการนั้นผูกสัมพันธ์กับวิถีชีวิตคนเมืองเก่าในด้านความเป็นอยู่และอาหารท้องถิ่น

นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มครอบครัวที่มีเด็ก 5 ขวบขึ้นไป และองค์กรที่มองหากิจกรรม CSR หรือ Team Building

รูปแบบกิจกรรม

- นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสร่วมสำรวจพืชและสัตว์และบันทึกข้อมูล สำหรับเป็นส่วนหนึ่งของฐานข้อมูลพืชและสัตว์ที่พบ
- นักท่องเที่ยวได้สัมผัสถึงความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติแวดล้อมและอาหารท้องถิ่น
- รายได้จากการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวผ่านชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่า สุโขทัย จะจัดสรรเป็นกองทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ในท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

นายวิรุฬ พรรณเทวี : ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย การแก้ปัญหาเรื่องนกในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยนั้น เนื่องจากนกกระยาง และนกเอี้ยง เป็นสัตว์คุ้มครอง จึงเป็นเรื่องที่บริหารจัดการยาก ประกอบกับพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้านอาหาร ดังนั้นจึงต้องให้อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 3.4 การตรวจวัดคุณภาพแหล่งน้ำนันทนาการของตำบลเมืองเก่า

GSTC ข้อ D8 คุณภาพน้ำ

คำอธิบายเกณฑ์ :

แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบดูแลคุณภาพน้ำดื่ม และน้ำเพื่อนันทนาการโดยใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำ และรายงานต่อสาธารณะ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวจะต้องสามารถจัดการกับปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพน้ำที่เกิดขึ้นได้ตามเวลาที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด :

IN-D8.a. มีระบบการจัดการเพื่อควบคุมคุณภาพน้ำดื่ม และน้ำเพื่อนันทนาการ และรายงานต่อสาธารณชน

IN-D8.b. ผลการควบคุมคุณภาพน้ำดื่ม และน้ำเพื่อนันทนาการได้รับการรายงานสู่สาธารณะ

IN-D8.c. มีระบบที่สามารถแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำได้อย่างทันท่วงที

ทั้งนี้ แหล่งน้ำมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ปลอดภัยสำหรับการใช้งานประเภทต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีระบบที่สามารถแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำได้อย่างทันท่วงที

เรื่องเดิม :

เกณฑ์ข้อนี้ระบุถึงคุณภาพน้ำดื่ม ซึ่งหมายถึงคุณภาพน้ำประปา และระบุถึงคุณภาพน้ำนันทนาการ (สระพังค์ เมือง ลำคลอง) มีความสำคัญในด้านความงามทางทัศนียภาพและประวัติศาสตร์ โดยเจตนารมณ์ของเกณฑ์ GSTC ข้อนี้ คือ ให้มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอ และมีระบบที่สามารถแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำได้อย่างทันท่วงทีทั้งน้ำประปาและน้ำนันทนาการ

ปี พ.ศ. 2563 อพท.4 ได้จัดจ้างผู้เชี่ยวชาญมาตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน โดยเก็บตัวอย่างน้ำผิวดินไปจำนวน 6 จุด ได้แก่ เชื้อนสรัดวงส์ สระพังค์สระกวน สระพังค์ทอง สะพานสุดเขตเทศบาล ฝายติดเทศบาล สะพานตรงข้ามไปรษณีย์ โดยเก็บตัวอย่างน้ำจุดละ 3 ครั้ง ต่อเนื่องทุกเดือน แล้วนำไปผ่านกระบวนการทดสอบคุณภาพในห้องแล็บพบว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ปี พ.ศ.2564 อพท.4 ประสานไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อแสวงหาร่วมมือด้านบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน รวมทั้งงบประมาณในการตรวจวัดคุณภาพน้ำระดับห้องแล็บ แต่ยังไม่เห็นหน่วยงานใดรับดำเนินการได้ ปี พ.ศ.2564 จึงยังไม่ได้มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำนันทนาการได้ต่อเนื่อง

ในการคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) ครั้งที่ 2/2564 วันที่ 14 กันยายน 2565 ที่ประชุมรับทราบและเห็นชอบคู่มือการตรวจวัดคุณภาพน้ำนันทนาการตำบลเมืองเก่าและการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำอย่างทันท่วงที

https://drive.google.com/file/d/1pd0B5UdbM_JxUs4taJOO_GUr8FsGeMTE/view?usp=sharing

ลิงก์ดาวโหลด “คู่มือการตรวจวัดคุณภาพน้ำนันทนาการตำบลเมืองเก่าและการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำอย่างทันด่วน”

ปี พ.ศ.2565 โครงการชลประทานสุโขทัย รับเป็นเจ้าภาพในการจัดเก็บข้อมูลคุณภาพน้ำ ปริมาณน้ำ และการทดสอบคุณภาพน้ำในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ในการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 1/2565 วันที่ 15 มีนาคม 2565

การดำเนินการ :

โครงการชลประทานสุโขทัย ได้ส่งบุคลากรนำเครื่องมือไปตรวจวัดคุณภาพน้ำทุกเดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือน เมษายน 2565 เป็นต้นมา จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ วัดสระศรี วัดตระพังเงิน สระน้ำใกล้กับศาลาสีหยัง และเพิ่มจุดตรวจอีก 3 แห่งในเดือนสิงหาคม ได้แก่ ประตูกั้นน้ำก่อนเข้าคูเมืองทิศใต้ วัดตระพังทอง และคูเมืองใกล้กับศาลาปูผาดำ ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบคลุมแหล่งต้นน้ำ แหล่งน้ำผ่านพื้นที่การเกษตรก่อนเข้าสู่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย แหล่งน้ำในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และแหล่งน้ำก่อนไหลสู่คลองแม่รำพัน ผลการตรวจวัดเป็นดังนี้

จุดตรวจวัด	อุณหภูมิ Temp					ค่าความเป็นกรด-ด่าง (PH)					ค่าความนำไฟฟ้า (EC)					ค่าความเค็ม (SAL)					ค่าการละลายของออกซิเจนในน้ำ (DO)					ค่าความเข้มข้นของแข็งในน้ำ (TDS)				
	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.
อ่างเก็บน้ำศรีนครินทร์	31.01	29.93	29.98	29.95	29.95	30.39	7.97	7.56	7.86	7.50	7.50	7.57	219	227	256	232	232	235	0.09	0.01	0.12	0.10	0.10	0.10	4.57	2.85	2.15	0.63	0.63	5.69
วัดสระศรี	30.42	30.08	30.73	30.34	30.34	30.45	7.34	7.40	6.94	7.59	7.59	7.94	256	272	269	304	304	243	0.11	0.12	0.11	0.13	0.13	0.10	1.26	1.55	1.25	2.15	2.15	3.25
วัดตระพังเงิน	30.93	29.75	30.56	31.19	31.19	31.11	7.54	7.03	7.38	8.66	8.66	7.45	252	276	287	295	295	285	0.11	0.12	0.13	0.12	0.12	0.12	2.26	0.37	0.77	2.26	2.26	3.33
ศาลาสีหยัง	30.93	30.43	30.52	30.89	30.89	0	7.48	7.53	7.66	8.96	8.96	0.00	290	305	318	329	329	0	0.12	0.13	0.14	0.14	0.14	0.14	1.61	1.67	1.76	2.61	2.61	0.00
ประตูกั้นน้ำก่อนเข้าคูเมืองทิศใต้												8.15						293												4.8
วัดตระพังทอง						31.6						7.23						397						0.17					4.91	5.6
ศาลาปูผาดำ						27.4						6.85						681						0.31				0.28		0.3

จากตารางข้างต้น พบประเด็นที่น่าสนใจ คือ

1. สระน้ำใกล้กับศาลาสีหยังเริ่มมีปริมาณน้ำลดลง เครื่องมือจึงไม่สามารถตรวจวัดคุณภาพน้ำได้
2. พบค่าออกซิเจนในน้ำต่ำกว่ามาตรฐานบางช่วงเวลา (ไม่ควรต่ำกว่า 2.0 ppm.) แต่ลักษณะทางกายภาพของแหล่งน้ำยังดูปกติ ยกเว้นที่คูเมืองใกล้กับศาลาปูผาดำ น้ำมีสีดำ มีเศษขยะพลาสติกปะปนกับจอกแหน
3. คุณภาพน้ำที่วัดตระพังทอง ลักษณะทางกายภาพอาจจะดูไม่ปกติ เช่นมีสีเขียวและมีกลิ่น (คาว) แต่ไม่เน่าเสีย สีเขียวเข้มที่เห็นเกิดจากสาหร่ายที่เจริญเติบโตได้ดีจากมูลปลาจำนวนมากศาลา

เขื่อนศรีดงส์

วัดสระศรี

สระน้ำใกล้กับศาลาสีหลัง

วัดตระพังเงิน

ประตูกันน้ำก่อนเข้าคูเมืองทิศใต้

วัดตระพังทอง

คูเมืองใกล้กับศาลาปูผาดำ

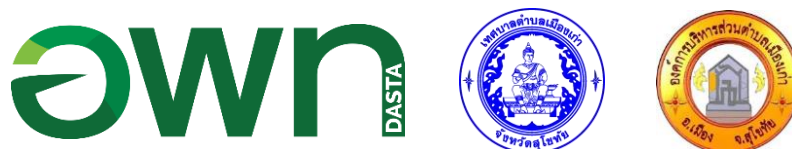
ลักษณะทางกายภาพของน้ำ
ในคูเมืองใกล้กับศาลาปูผาดำ

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

นายวิรุฬ พรรณเทวี : ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย มีความกังวลเรื่องปัญหาปริมาณปลาดุกในสระน้ำวัดตระพังทองที่มีจำนวนมาก แต่กำลังจะได้รับการแก้ปัญหาโดยการสร้างกำแพงกันตลิ่ง

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 4

เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 4.1 สรุปผลการใช้กระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment หรือ SEA) ในจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า ที่เกิดจากข้อคิดเห็นของภาคประชาชน

GSTC ข้อ A1 แผนยุทธศาสตร์ความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว

คำอธิบายเกณฑ์ :

แหล่งท่องเที่ยวมีการดำเนินการตามกลยุทธ์ในการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน ซึ่งพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ที่จัดการท่องเที่ยว ตลอดจนพิจารณาจากสภาพสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม คุณภาพ สุขอนามัย ความปลอดภัย และความงดงามตามธรรมชาติ อันเกิดจากความร่วมมือของประชาชน

ตัวชี้วัด :

IN-A1.a. มีแผนยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นความยั่งยืนของการท่องเที่ยว และครอบคลุมประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม คุณภาพ สุขอนามัย และความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว

IN-A1.b. มีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันและเปิดเผยต่อสาธารณะ

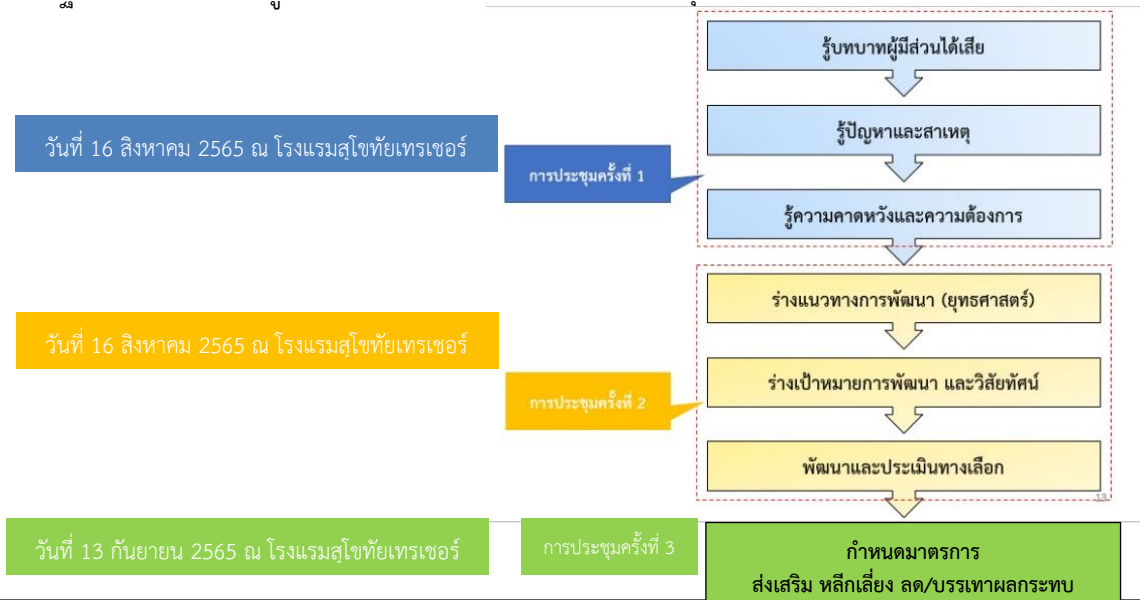
IN-A1.c. มีแผนยุทธศาสตร์ที่ได้รับการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมจากประชาชน

IN-A1.d. มีการสนับสนุนจากภาคการเมืองในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ และมีหลักฐานของการนำไปปฏิบัติ

การดำเนินการ :

เพื่อให้มีการพิจารณาประเด็นด้าน “สิ่งแวดล้อม” และ “สังคม” อย่างเท่าเทียมกับ “เศรษฐกิจ” สำหรับนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และแผนงานต่างๆ ของการพัฒนาในแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า สุโขทัย อพท.4 จึงได้จัดจ้างมหาวิทยาลัยพะเยา ร่วมกับ บริษัท ยูไนเต็ด แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ จำกัด ดำเนินการศึกษาและจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment หรือ SEA) ตามแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment Guideline) โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.,2564)

กระบวนการจัดทำ SEA เน้นการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยว ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาชน ซึ่งได้จัดการประชุมในพื้นที่ ดังนี้

การประชุมครั้งที่ 1 เพื่อรวบรวมข้อมูลความคาดหวัง ความท้าทาย ปัญหาต่างๆ จากผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต โดยผู้เชี่ยวชาญนำปัญหาต่างๆ ไปจัดหมวดหมู่ และให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ให้คะแนนลำดับความสำคัญของแต่ละปัญหา จากนั้น ผู้เชี่ยวชาญนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาคำตอบสาเหตุแห่งปัญหานั้น

ประเด็นปัญหา (เรียงลำดับความสำคัญ)

เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	อื่น ๆ
1. ต้นทุนค่าครองชีพสูงขึ้น	1. ขาดโอกาสการจ้างงานของชุมชน (คุณภาพชีวิตต่ำ/ความแออัดของชุมชน)	1. การจัดการขยะไม่ถูกต้อง/ไม่เพียงพอ	1. การประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่อง
2. ระบบงานด้านเศรษฐกิจขาดคุณภาพ	2. โครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคและความปลอดภัยยังไม่พร้อมและเพียงพอ	2. แหล่งน้ำเสื่อมโทรม ขาดการจัดการ (น้ำเสียจากชุมชน และผู้ประกอบการ)	2. การใช้ประโยชน์ทรัพยากรไม่เกิดประโยชน์สูงสุด
3. รายได้ไม่สม่ำเสมอ/ไม่กระจาย/ลดลง	3. วิถีวัฒนธรรมดั้งเดิมเปลี่ยนแปลง	3. ผลกระทบจากมลพิษอากาศ (ฝุ่นละอองจากการเผาไหม้)	3. ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน
4. โอกาสการเข้าถึง/สร้างรายได้น้อย	4. ขาดแรงงานท้องถิ่นสนับสนุนการท่องเที่ยว	4. พืช/สัตว์ต่างถิ่นรุกราน	4. กฎระเบียบของอุทยานฯ อาจเป็นอุปสรรค ต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่
5. ไม่มีเกณฑ์ในการกำหนดราคาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	5. สุขภาพคนในชุมชนซึ่งรวมถึงผู้หญิง ผู้สูงอายุ เยาวชน ผู้พิการ (คนทั้งมวล)	5. พื้นที่สีเขียวน้อย ขาดการดูแล	

ความคาดหวังในการพัฒนาการท่องเที่ยวของตำบลเมืองเก่า สุโขทัย

เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	อื่น ๆ
มีรายได้เพิ่มขึ้น สม่ำเสมอ และมีการกระจายรายได้	มีการจ้างงานแรงงานท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น	มีการจัดการขยะอย่างถูกต้อง	มีการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ
ระบบงานด้านเศรษฐกิจมีคุณภาพ	โครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค มีความปลอดภัยและเพียงพอ	แหล่งน้ำได้รับการฟื้นฟู	ใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุด
มีกิจกรรมใหม่เพื่อสร้างแรงจูงใจ และดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ใช้ง่ายมากขึ้น	วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้รับการปกป้องและต่อยอด	ปัญหาพืช สัตว์ต่างถิ่นรุกราน ได้รับการแก้ไขและติดตามอย่างต่อเนื่อง	ชุมชนมีส่วนร่วม

ส่งเสริมการผลิต การขาย วัตถุดิบในพื้นที่ ลดการนำเข้า จากภายนอก	คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนซึ่ง รวมถึงผู้หญิง ผู้สูงอายุ เยาวชน ผู้ พิการ (คนทั้งมวล) ดีขึ้น	ปัญหาฝุ่นละอองและมลพิษได้รับ	กฎระเบียบเอื้อต่อการใช้ ประโยชน์
--	--	------------------------------	-------------------------------------

การประชุมครั้งที่ 2 เพื่อประเมินทางเลือกและเลือกทางเลือกในการแก้ไขปัญหา โดยผู้เชี่ยวชาญนำปัญหาและความคาดหวังจากการประชุมครั้งแรก มานำเสนอตัวชี้วัดความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาแต่ละด้าน ดังนี้

“เป็นพื้นที่พิเศษที่นำเอาคุณค่าและอัตลักษณ์จากมรดกโลกทางวัฒนธรรมมาใช้ประโยชน์ เพื่อการท่องเที่ยวที่หลากหลายอย่างเหมาะสมร่วมกัน เพื่อสร้างรายได้และวิถีชีวิตที่มีความสุข และรักษาระบบนิเวศของพื้นที่ให้คงคุณค่าไว้ได้”		
ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ	ตัวชี้วัดด้านสังคม	ตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม
- รายได้รวมของจังหวัดจากการท่องเที่ยวต่อปี - จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย-ต่างชาติต่อปี - จำนวนคนในท้องถิ่นที่เป็นแรงงานและประกอบอาชีพในกิจกรรมการท่องเที่ยว (ผู้หญิง ผู้สูงอายุ เยาวชน ผู้พิการ) - จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน - ประเภท ชนิดสินค้า /บริการที่สร้างรายได้ให้ชุมชนท้องถิ่นและได้มาตรฐาน	- จำนวนโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยและสุขอนามัย - กิจกรรม/โครงการด้านการท่องเที่ยวที่สนับสนุนการฟื้นฟูอนุรักษ์ และเผยแพร่วิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น - จำนวนกิจกรรม/โครงการที่นักท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนชุมชน - สัดส่วนของประชาชนที่เข้ารับการฝึกอบรมทักษะและอาชีพด้านการท่องเที่ยว	- การจัดการขยะของผู้ประกอบการในพื้นที่ (เกณฑ์การประเมินครอบคลุมเรื่องความถี่ จุดรวบรวม ผู้รับกำจัดที่ได้รับการรับรอง การคัดแยก สัดส่วนการนำกลับมาใช้ใหม่) - สัดส่วนขยะพลาสติกในพื้นที่ - คุณภาพของแหล่งน้ำในพื้นที่และโดยรอบ - จำนวนชนิดและขนาดพื้นที่ที่พืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกราน - จำนวนรถสาธารณะบริการการท่องเที่ยวที่ใช้พลังงานทางเลือกและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผู้เชี่ยวชาญนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาจำนวน 5 แนวทาง พร้อมนำเสนอทางเลือก เป็น 3 ทางเลือก

จากนั้นผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอข้อดีและข้อท้าทายของทางเลือกแต่ละทาง

1

การพัฒนาทางเลือก

ข้อเสนอทางเลือกการพัฒนาที่ 1: ก้าวไปสู่เมืองใหม่แห่งการท่องเที่ยวที่สร้างสรรค์อัตลักษณ์มรดกทางวัฒนธรรม สร้างเศรษฐกิจท้องถิ่นให้เป็นสินค้า บริการและธุรกิจใหม่และทันสมัย ดึงดูดนักท่องเที่ยว จากศักยภาพและการมีส่วนร่วมของนักลงทุนและประชาชนอยู่อาศัย

ข้อดี

- เน้นการเติบโตของเศรษฐกิจการท่องเที่ยว สำหรับท้องถิ่น ที่ต้องสร้างสรรค์การท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ทันสมัย โดยไม่จำกัดเฉพาะจากการพัฒนาของประชาชนอยู่อาศัย แต่ดึงดูดนักลงทุนที่สนใจ
- สามารถขยายศักยภาพของการท่องเที่ยวข้ามขีดจำกัดของศักยภาพของประชาชนอยู่อาศัย ทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และเร่งการเปลี่ยนแปลงเติบโตทางเศรษฐกิจบนฐานของการส่งเสริมการลงทุนมากขึ้น
- ใช้เวลาในการพัฒนาการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ ได้ค่อนข้างรวดเร็ว และดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กลับมาได้ในระยะที่สั้นกว่า

ข้อท้าทาย

- อาจจะเสี่ยงต่อการเติบโตของการท่องเที่ยวที่เกินศักยภาพการรองรับทั้งเชิงพื้นที่ สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน แรงงานท้องถิ่น และต้องการแนวคิดใหม่เพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวจากปัจจัยภายนอก นักลงทุน
- ประชาชนอยู่อาศัยอาจขาดการมีส่วนร่วม ไม่ได้พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวด้วยฐานของความรู้ และมรดกทางวัฒนธรรมของพื้นที่ และมีนักลงทุนเข้ามาใช้ประโยชน์เกินศักยภาพ

2

การพัฒนาทางเลือก

ข้อเสนอทางเลือกการพัฒนาที่ 2: ก้าวไปสู่เมืองใหม่แห่งการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สร้างโอกาสให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลาย เชื่อมโยงกับจังหวัดพร้อมทั้งปรับปรุง พื้นที่แหล่งมรดกทางวัฒนธรรม ให้แหล่งท่องเที่ยวสร้างรายได้ อาทิ ให้ประชาชนอยู่อาศัยเป็นผู้ขับเคลื่อน ให้ได้ต่อเนื่องและยั่งยืน

ข้อดี

- เน้นการสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนอยู่อาศัย ในการเติบโตด้านการท่องเที่ยวในระยะยาว และทำให้ประชาชนอยู่อาศัยเข้าใจ มีความรู้ เพิ่มขีดความสามารถในการสร้างโอกาสให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวบนฐานของชุมชนท้องถิ่น
- มีเป้าหมายในการปรับปรุง พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว รักษาและมรดกทางวัฒนธรรม ให้คงอยู่ เน้นให้เกิดความยั่งยืนทางด้านวัฒนธรรม สังคมและวิถีชีวิต ตลอดจนระบบนิเวศที่เอื้อต่อประชาชน

ข้อท้าทาย

- การพัฒนาสร้างการท่องเที่ยว โดยการขับเคลื่อนจากประชาชนอยู่อาศัย อาจเป็นไปได้ช้า ไม่สำเร็จ สร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างค่อยเป็นค่อยไป และอาจเสี่ยงต่อเป้าหมายการสร้างรายได้เป้าหมาย ในระยะสั้น
- เสี่ยงต่อการขาดทรัพยากรสนับสนุนจากภายนอก การลงทุนในการพัฒนาไม่สม่ำเสมอ และอาจไม่ได้รับความสนใจของนักลงทุน

3

การพัฒนาทางเลือก

ข้อเสนอทางเลือกการพัฒนาที่ 3: ก้าวไปสู่เมืองใหม่แห่งการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม สร้างภาคีเครือข่ายกับพื้นที่ใกล้เคียง ให้เกิดการกระจายประโยชน์อย่างเหมาะสม เท่าเทียม พร้อมให้ความสำคัญต่อการรักษาวิถีชีวิตดั้งเดิม สภาพทางสังคมและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม

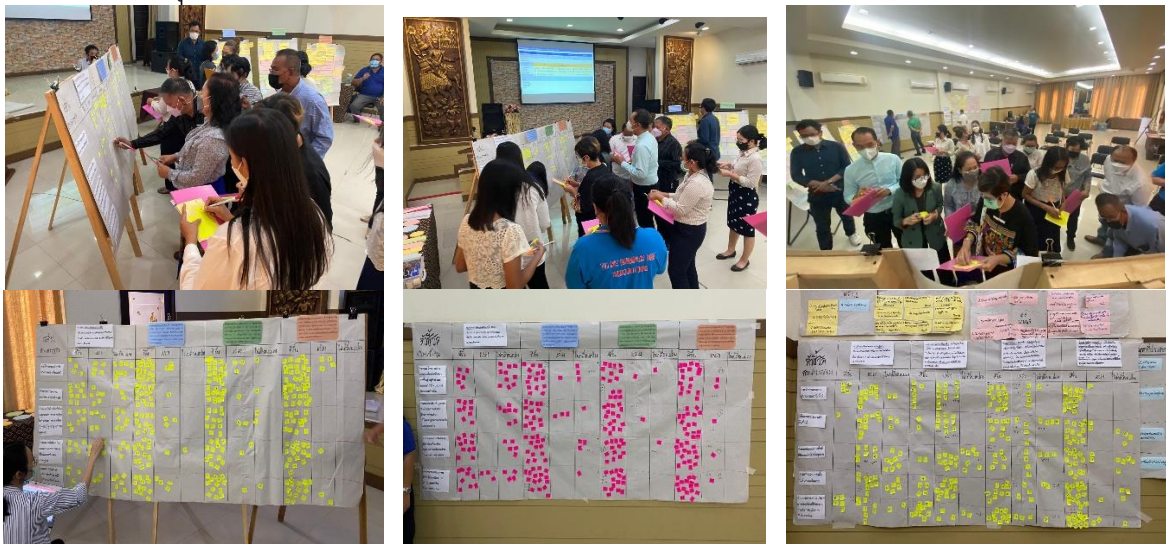
ข้อดี

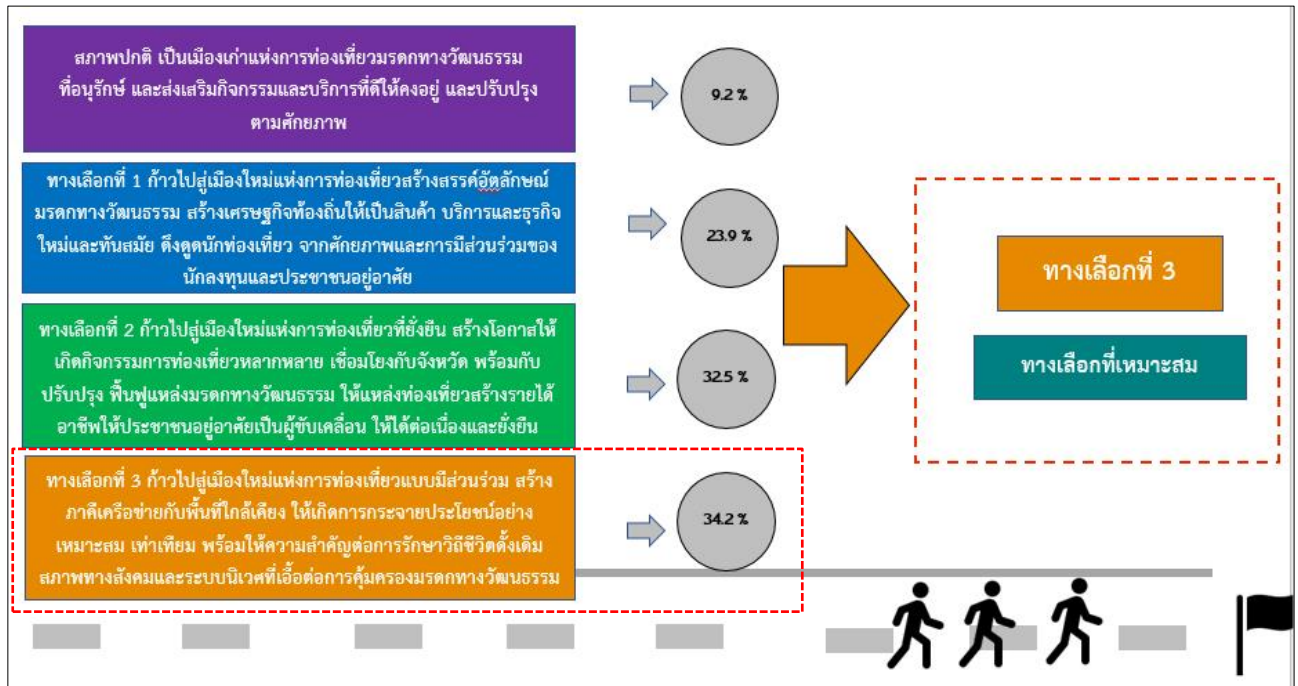
- ทำให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่ได้แบ่งปันประโยชน์กันกับทุกภาคส่วน อย่างเท่าเทียม เกิดการกระจายผลประโยชน์ และร่วมกันรักษามรดกทางวัฒนธรรม พร้อมกับรักษาวิถีชีวิต สังคม และระบบนิเวศ
- ขยายการท่องเที่ยวของพื้นที่ ไปร่วมสร้างสรรค์กับภาคภายในและนอกพื้นที่ เพื่อต่อยอดสนับสนุนกัน เกิดการแลกเปลี่ยนแบ่งปันทั้ง ด้านรายได้ พร้อมร่วมกันรักษาสังคมและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

ข้อท้าทาย

- ประชาชนอยู่อาศัยอาจไม่ตระหนักเห็นความจำเป็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่ตน ร่วมกับภาคอื่น ๆ เนื่องจากสูญเสียทรัพยากรมาก และอาจไม่ได้ประโยชน์ในระยะสั้น และไม่รวดเร็ว

ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันประเมินทางเลือกจากการวิเคราะห์ผลกระทบทางบวกและทางลบของแต่ละทางเลือกตามตัวชี้วัดต่างๆ และร่วมกันเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งผลปรากฏว่าผู้เข้าประชุมส่วนใหญ่เลือกทางเลือกที่ 3 : ก้าวไปสู่เมืองใหม่ แห่งการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม สร้างภาคีเครือข่ายกับพื้นที่ใกล้เคียง ให้เกิดการกระจายประโยชน์อย่างเหมาะสม เท่าเทียม พร้อมให้ความสำคัญต่อการรักษาวิถีชีวิตดั้งเดิม สภาพทางสังคมและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม

การประชุมครั้งที่ 3 มาตรการเพื่อความยั่งยืนตามทางเลือกที่ได้ร่วมกันเลือกไว้ ด้วยการส่งเสริมหลักเลี้ยง ลดหรือบรรเทาผลกระทบ โดยพิจารณาว่าโครงการของหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีความสอดคล้องกับมาตรการต่างๆ นั้นเป็นรายโครงการได้บ้าง และร่วมกันคิดโครงการ/กิจกรรมเพื่อให้ตรงกับมาตรการต่างๆ นั้น

จากนั้น นำผลการประชุมทั้ง 3 ครั้ง อันเป็นไปตามขั้นตอนแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment Guideline) โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.,2564) มารายงานต่อคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ 2/2565 ณ วันที่ 13 กันยายน 2565 นี้ พร้อมกับมีการเผยแพร่สดผ่านทางเฟซบุ๊ก อพท.4

ทั้งนี้ ผลสรุปจากการประชุมจะนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) ซึ่งได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “จากเมืองเก่าก้าวไปสู่เมืองใหม่แห่งการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ ยั่งยืน และได้รับมาตรฐานสากล” และเป้าหมาย “เป็นพื้นที่พิเศษที่นำเอาคุณค่าและอัตลักษณ์จากมรดกโลกทางวัฒนธรรมมาใช้ให้คุ้มค่าเพื่อการท่องเที่ยวที่หลากหลายอย่างเหมาะสมร่วมกัน เพื่อสร้างรายได้และวิถีชีวิต คุณภาพชีวิตที่ดี และคงรักษาระบบนิเวศไว้ได้”

นอกจากนี้ ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการจัดทำ SEA จะเป็นการจัดทำ 1) รายงานเชิงวิชาการที่ปรากฏวิธีการส่งเสริม บรรเทา ลดผลกระทบประเด็นปัญหาต่างๆ โดยระบุถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ละกิจกรรมหรือโครงการ รวมถึงช่วงปีที่จำเป็นต้องดำเนินการ และข้อเสนอแนะที่ครอบคลุมตามระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์ และ 2) รายงานฉบับประชาชน เพื่อใช้สื่อสารให้ข้อมูล และชี้แจงต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเน้นสรุปประเด็นสำคัญและใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของมาตรการเพื่อความยั่งยืนตามทางเลือกที่ได้ร่วมกันเลือกไว้ และข้อมูลจากการจัดทำ SEA ขั้นตอนแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment Guideline) โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.,2564) ทั้งหมดไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC) ต่อไป

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

นายวิรุฬ พรรณเทวี : ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย สอบถามถึงแหล่งงบประมาณในการดำเนินโครงการแต่ละโครงการมาจากช่องทางไหนบ้าง ทั้งนี้ได้แนะนำให้ให้ฉีกโครงการ ในการหาหน่วยงานในการดำเนินการตามกิจกรรมและโครงการ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานนั้นๆ เช่น หน่วยงานท้องถิ่นๆ เนื่องจากมีงบประมาณเป็นของตนเอง นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะในการการสร้างการรับรู้และการมีตัวตนของเมืองสุโขทัยให้กับนักท่องเที่ยว ในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดสุโขทัย เช่นการนำเสนอผ่านภาพยนตร์หรือ Soft power ต่างๆ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมเห็นชอบในหลักการของมาตรการเพื่อความยั่งยืนตามทางเลือกที่ได้ร่วมกันเลือกไว้ และข้อมูลจากการจัดทำ SEA ขั้นตอนแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment Guideline) โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.,2564) ทั้งหมด ไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC) ต่อไป

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- ไม่มี

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

- ไม่มี

มติที่ประชุม

- ไม่มี

-

ปิดการประชุมเวลา 16.00 น.